

Metodický list: Země se nikdy nechovala stejně

Témata vyučovací hodiny: Změna klimatu v minulosti, vybrané etapy klimatického kolísání, specifika současné změny klimatu.

Časová dotace: Celkově 45 minut včetně administrativních povinností.

Úroveň žáka: Střední škola.

Pomůcky: Vytisknuté pracovní listy, vytisknuté papíry s grafy, vytisknuté kartičky pro přiřazování etap klimatického kolísání, projektor a počítač, reproduktor pro přehrání videa „Děkujeme za déšť“ (JSNS, 2017).

Výukové cíle hodiny:

- Seznámit žáky s minulými etapami klimatického kolísání a vést je k pochopení a posouzení jejich odlišností se současnou změnou klimatu. Na základě práce s pracovním listem a připravenými grafy.
- Představit, jak se se změnou klimatu vypořádávají lidé v jiných regionech než ve střední Evropě na příkladu výukového videa prostřednictvím práce s pracovním listem a připraveným videem.

Očekávané výstupy učení:

- Žák definuje a porovná jednotlivé etapy klimatického kolísání na základě práce s pracovním listem a grafy. Bude schopen uvést specifika současné změny klimatu od změn klimatu v minulosti a představit v čem se mezi sebou liší.
- Žák zhlédne video, identifikuje a vysvětlí dopady změny klimatu na konkrétní obyvatele ve světě a odpoví na připravené otázky reflektující obsah videa.
- Žák interpretuje obtížnost prosazení změn spojených se změnou klimatu v rámci veřejného mínění z pozice jednotlivce.

Diferenciace:

- Možnosti tisku zobrazených titulků ve videu, překlad pracovního listu a textu do požadovaného jazyka, větší množství času na konkrétní úkoly, spolupráce s asistentem.

Návaznost na RVP geografie:

- Fyzická geografie – jednotlivé sféry (především atmosféra).
- Humánní geografie – geografie obyvatelstva (rozmístění obyvatelstva).
- Regionální geografie – klima, ekologické hazardy daných regionů.

Mezipředmětová vazba:

- Angličtina – poslech.
- Dějepis – historické etapy, vliv klimatu na různé etapy dějin.
- Biologie – vliv změny klimatu na živé organismy a člověka (produktivitu rostlin například).

Časová osnova vyučovací jednotky

Motivace: Klima se měnilo i v minulosti.

Časová dotace: asi 5 minut.

Učební postup – metody/aktivity:

Učitel představí žákům téma hodiny a uvede jej otázkami „*Myslíte si, že se klima v minulosti měnilo? Pokud ano, je v něčem současná změna klimatu jiná?*“. Žáci otázky zodpoví a případně krátce diskutují.

Učivo: Změny klimatu v minulosti, jejich rozdíl oproti současné změně klimatu.

Časová dotace: asi 15 minut.

Učební postup – metody/aktivity:

Učitel rozdá pracovní listy, kartičky s vybranými etapami klimatického kolísání a vytištěné papíry s grafy. Žáci si přečtou pracovní list, ve kterém najdou úryvky textu pojednávající o jednotlivých etapách klimatického kolísání. Těmto úryvkům chybí označení, o které období se jedná. Úkolem žáků je přiřadit název období z kartiček k úryvku a následně na základě práce s grafem zakreslit toho období do grafu, případně přiložit kartičku. Učitel nechá žáky zdůvodnit svá rozhodnutí, dodá širší kontext a zkontroluje správnost výsledků. Následně na základě práce s grafy nechá žáky vyvodit, jaké jsou hlavní rozdíly současné změny klimatu od předchozích změn v minulosti.

Učivo: Současná změna klimatu a jak ji vidí obyčejní lidé.

Časová dotace: asi 20 minut.

Učební postup – metody/aktivity:

Učitel připraví video pocházející z webu Jeden svět na školách (JSNS, 2017) s názvem *Děkujeme za déšť*. Učitel krátce představí, o čem video pojednává. Pro úkol není zapotřebí celé video ale pouze konkrétní úryvky (03:10-7:50, 24:30-27:15, 34:05-39:50). Učitel upozorní žáky na připravené otázky v pracovním listu, které se k videu váží. Video následně spustí. Žáci zhlédnou video a odpoví na otázky. Učitel následně zkontroluje odpovědi žáků společně s diskusí na jejich

možnou podobu. Pokusí se rozvést diskusi nad tím, jestli lze z pozice obyčejného člověka přesvědčit veřejné mínění o nějakém stanovisku, konkrétně o naléhavosti změny klimatu. A také se pokusí rozvést diskusi ohledně rozdílů ve vnímání změny klimatu lidmi v České republice a lidmi v jiných regionech.

Reflexe: Odlišnost současné změny klimatu.

Časová dotace: asi 5 minut.

Učební postup – metody/aktivity:

Učitel položí otázku „Jak byste popsali člověku na ulici, v čem se současná změna klimatu liší od těch předchozích?“. Žáci odpovídají a krátce diskutují.

Zdroje pro vyučovací jednotku:

JSNS (2017): Děkujeme za déšť, <https://www.jsns.cz/lekce/748377-dekujeme-za-dest> /11. 4. 2025)

QR kód pro online přístup k výukovému programu

